

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 31.882/2

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 26 juin 2001, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant certains arrêtés royaux à l'occasion de l'introduction de l'euro pour les matières relevant du Ministère de l'Emploi et du Travail en exécution de la loi du 30 octobre 1998 relative à l'euro", a donné le 2 juillet 2001 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 31.882/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 26 juni 2001 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van sommige koninklijke besluiten naar aanleiding van de invoering van de euro voor de aangelegenheden die ressorteren onder het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid en tot uitvoering van de wet van 30 oktober 1998 betreffende de euro", heeft op 2 juli 2001 het volgende advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"Met de koninklijke besluiten van 20 juli 2000 zijn de meeste bedragen in de Belgische reglementering omgezet van Belgische frank naar euro. De strikte timing die toen is gehanteerd heeft het mogelijk gemaakt dat de overheidsbesturen nu reeds heel wat maatregelen en schikkingen hebben genomen om een vlotte overgang naar het definitieve eurotijdperk per 1 januari 2002 te verzekeren. Vooral op het vlak van de informatica, waarbij de eerste testen gepland zijn voor juli 2001, maar ook op het vlak van de formulieren en drukwerken zijn de aanpassingen volop in een uitvoeringsfase.

Het zeer omvangrijke werk van omzetting naar euro kon in 2000 niet ineens worden uitgevoerd. Zo waren er nog een aantal bepalingen die op dat ogenblik voor inhoudelijke wijzigingen vatbaar waren. Ondertussen zijn een aantal bedragen al aangepast en kunnen ze nu met de nodige zekerheid naar euro worden omgezet. Er is ook vastgesteld dat er een aantal foutjes zijn geslopen in de eerste reeks van eurobesluiten. Ten slotte waren er voor een aantal bedragen ook nog wettelijk vereiste adviezen of akkoordverklaringen noodzakelijk.

De tweede reeks eurobesluiten die wordt voorgelegd heeft als doel de eerste reeks aan te passen en/of te vervolledigen. Ook nu weer worden, voor de bevattelijkheid, de bepalingen op een gegroepeerde wijze uitgevaardigd. Dit gebeurt ter verzekering van een eenvoudige behandeling die enerzijds een budgettaire en administratieve controle toelaat en anderzijds het Parlement in staat stelt de uitwerking van de bepalingen in goede voorwaarden op te volgen.

.../...

Het is nodig om de voorgestelde aanpassingen zo snel mogelijk door te voeren. Vooreerst zouden deze aanpassingen nog mee moeten worden opgenomen in de programma's tot aanpassing van de informatica, de drukwerken en formulieren. Daarnaast is het ook wenselijk dat de geadministreerden zo snel mogelijk zekerheid krijgen over de juiste omzetting van bedragen en regels waarover er nu nog twijfel bestaat."

*

* *

Compte tenu du nombre particulièrement élevé de demandes d'avis qui ont été simultanément introduites dans un délai ne dépassant pas trois jours, le Conseil d'Etat, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

En particulier, ni l'exactitude arithmétique des chiffres retenus ni la pertinence des méthodes appliquées n'ont pu être systématiquement contrôlées.

*

* *

.../...

Article 14

Le délégué du ministre a expliqué ce qui suit :

- "1. l'AR de juillet 2000 a modifié le tarif avec effet au 1.1.2002, le stabilisant au niveau de l'année 2000;
2. de manière inattendue, l'index de décembre 2000 a dépassé le niveau de l'indexation suivante;
3. il aurait fallu normalement, pour empêcher cette hausse, prendre un AR spécifique en janvier 2001; comme cela n'a pas eu lieu, la disposition a été jointe aux dispositions euro (qui constituent une redite de l'AR de juillet 2000). Suite à cette option, pour des raisons indépendantes du Ministère de l'Emploi, la procédure a subi une série de retards: la rétroactivité de quelques jours est devenue une rétroactivité de plus de 6 mois;
4. en ce qui concerne la rétroactivité, je suis évidemment d'accord avec vous pour dire que c'est à éviter soigneusement; dans le cas présent, il s'agit de "régulariser", de "confirmer" les opérations qui ont eu lieu depuis le début de l'année. Et je ne vois pas d'autre possibilité d'y parvenir qu'avec une disposition à effet rétroactif. Compte tenu de ce que ce n'est certainement pas la première difficulté de ce type qui se produit, je présume qu'il y a de nombreux précédents. En outre compte tenu de l'objet particulièrement concret et limité de la disposition, on peut certainement considérer qu'elle contribue à la paix administrative."

L'article 14, § 2, du projet d'arrêté confère une portée rétroactive à l'article 6 du même arrêté. Cette rétroactivité n'est pas admissible, dans la mesure où elle aboutit à imposer depuis le 1er janvier 2001, le paiement d'un montant de 40 francs au lieu de 35 francs par page d'une convention collective déposée.

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief als volgt :

"Met de koninklijke besluiten van 20 juli 2000 zijn de meeste bedragen in de Belgische reglementering omgezet van Belgische frank naar euro. De strikte timing die toen is gehanteerd heeft het mogelijk gemaakt dat de overheidsbesturen nu reeds heel wat maatregelen en schikkingen hebben genomen om een vlotte overgang naar het definitieve eurotijdperk per 1 januari 2002 te verzekeren. Vooral op het vlak van de informatica, waarbij de eerste testen gepland zijn voor juli 2001, maar ook op het vlak van de formulieren en drukwerken zijn de aanpassingen volop in een uitvoeringsfase.

Het zeer omvangrijke werk van omzetting naar euro kon in 2000 niet ineens worden uitgevoerd. Zo waren er nog een aantal bepalingen die op dat ogenblik voor inhoudelijke wijzigingen vatbaar waren. Ondertussen zijn een aantal bedragen al aangepast en kunnen ze nu met de nodige zekerheid naar euro worden omgezet. Er is ook vastgesteld dat er een aantal foutjes zijn geslopen in de eerste reeks van eurobesluiten. Ten slotte waren er voor een aantal bedragen ook nog wettelijk vereiste adviezen of akkoordverklaringen noodzakelijk.

De tweede reeks eurobesluiten die wordt voorgelegd heeft als doel de eerste reeks aan te passen en/of te vervolledigen. Ook nu weer worden, voor de bevattelijkheid, de bepalingen op een gegroepeerde wijze uitgevaardigd. Dit gebeurt ter verzekering van een eenvoudige behandeling die enerzijds een budgettaire en administratieve controle toelaat en anderzijds het Parlement in staat stelt de uitwerking van de bepalingen in goede voorwaarden op te volgen.

.../...

Het is nodig om de voorgestelde aanpassingen zo snel mogelijk door te voeren. Vooreerst zouden deze aanpassingen nog mee moeten worden opgenomen in de programma's tot aanpassing van de informatica, de drukwerken en formulieren. Daarnaast is het ook wenselijk dat de geadministreerden zo snel mogelijk zekerheid krijgen over de juiste omzetting van bedragen en regels waarover er nu nog twijfel bestaat."

*

* *

Gelet op het bijzonder grote aantal adviesaanvragen die gelijktijdig zijn ingediend met het oog op een advies binnen drie dagen, beperkt de Raad van State, afdeling wetgeving, zich overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de vormvereisten is voldaan.

Zo is inzonderheid niet systematisch nagegaan of de vermelde cijfers rekenkundig juist zijn, en evenmin of de toegepaste methodes relevant zijn.

*

* *

.../...

Artikel 14

De gemachtigde van de minister heeft het volgende uiteengezet :

- "1. l'AR de juillet 2000 a modifié le tarif avec effet au 1.1.2002, le stabilisant au niveau de l'année 2000;
2. de manière inattendue, l'index de décembre 2000 a dépassé le niveau de l'indexation suivante;
3. il aurait fallu normalement, pour empêcher cette hausse, prendre un AR spécifique en janvier 2001; comme cela n'a pas eu lieu, la disposition a été jointe aux dispositions euro (qui constituent une redite de l'AR de juillet 2000). Suite à cette option, pour des raisons indépendantes du Ministère de l'Emploi, la procédure a subi une série de retards: la rétroactivité de quelques jours est devenue une rétroactivité de plus de 6 mois;
4. en ce qui concerne la rétroactivité, je suis évidemment d'accord avec vous pour dire que c'est à éviter soigneusement; dans le cas présent, il s'agit de "régulariser", de "confirmer" les opérations qui ont eu lieu depuis le début de l'année. Et je ne vois pas d'autre possibilité d'y parvenir qu'avec une disposition à effet rétroactif. Compte tenu de ce que ce n'est certainement pas la première difficulté de ce type qui se produit, je présume qu'il y a de nombreux précédents. En outre compte tenu de l'objet particulièrement concret et limité de la disposition, on peut certainement considérer qu'elle contribue à la paix administrative."

Artikel 14, § 2, van het ontwerpbesluit verleent terugwerking aan artikel 6 van datzelfde besluit. Die terugwerking is niet aanvaardbaar, in zoverre ze ertoe leidt dat sedert 1 januari 2001 voor iedere bladzijde van een neergelegde collectieve overeenkomst in plaats van 35 frank een bedrag van 40 frank moet worden betaald.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

conseiller d'Etat, président,
staatsraad, voorzitter,

P. LIENARDY,
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame
Mevrouw

B. VIGNERON,

greffier,
griffier.

Le rapport a été rédigé par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BROUWERS, référendaire.

Het verslag werd opgesteld door de H. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIENARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIENARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS